

Neviditelné ženy jsou výzvou ke změně

Pokud nejste bílý muž, tak tuto knihu snad raději nečtete. A dělám si legraci jen napůl. Přestože většina z nás asi tuší, která skupina lidí vládne světu, je neuvěřitelné přechíst si, jak moc je pro ni svět zároveň utvořen. Na druhou stranu, jestli se má něco změnit, měl by si *Neviditelné ženy* od britské spisovatelky, novinářky a aktivistky Caroline Criado Perez přechíst každý z nás. Přináší totiž vhled do (ne)fungování společnosti, aniž by na někoho ukazovala prstem.

Ženy vydělávají méně peněz než muži, padá na ně většina neplacené práce a medicína se o jejich těla začíná specificky zajímat teprve nyní. Mají větší pravděpodobnost, že zemřou v autě nebo na infarkt, nikdo jejich potřeby nezohledňuje při územním plánování, designu mobilů nebo, paradoxně, kuchyní, a takto bychom mohli pokračovat prakticky do nekonečna. Co se kde pokazilo? Podle Perez spočívá hlavní problém v datech, respektive v jejich absenci. Jak napříč celou knihou ukazuje, zatímco o bílých mužích informace máme, u žen či jakýchkoliv menšin nám totožné údaje chybí.

Perez na nedostatky dat poukazuje v šestnácti kapitolách, jež jsou postupně čím dál drsnější. Osobně mě asi nejvíc překvapovala druhá polovina knihy, v níž se autorka věnuje designu, medicíně, politice a bezpečnosti. O výše zmíněných tématech jsem alespoň něco tušila, nikdy mě ale nenapadlo, že mě diskriminuje třeba můj vlastní mobil nebo navigace v autě. Uvedu jeden příklad za všechny: virtuální asistentka Siri od Apple dokázala po svém uvedení na trh najít prodejny viagry nebo kontakt na prostitutku, nevěděla však, co je to potratová klinika nebo znásilnění. Unikátnost *Neviditelných žen* však nespočívá pouze v popisu podobných absurdit – nejen, že ze společenské nerovnosti nikoho neobviňují (ano, ani bílé muže) a pravidelně uvádějí, že přehlížené nejsou pouze ženy (pro společenské menšiny máme data maximálně u kriminality). Navíc také přinášejí jednoduché a úspěšnými příklady podložené řešení: zapojme ženy, místo toho, abychom na ně zapomínali. Doufám, že si jej všichni vezmeme k srdci.

Caroline Criado Perez: *Neviditelné ženy. Jak data a výzkumy utvářejí svět pro muže*. Host, 2024, vydání první, 472 stran. Delší verzi tohoto článku najdete na webu 7.G.